

SPRAWOZDANIE

**z działalności
Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Radymnie
oraz
realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
dla Gminy Radymno na lata 2023-2027**

za 2023 rok

Informacje ogólne

Zespół Interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym.

Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Radymno jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.) oraz Uchwała Nr L XX/54/2023 Rady Gminy Radymno z dnia 22 czerwca 2023r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, jako zadania własnego gminy, wynika z ww. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zgodnie z ww. ustawą Zespół Interdyscyplinarny powołuje wójt, w Gminie Radymno Zespół Interdyscyplinarny został powołany :

- Zarządzeniem Nr 22/2018 Wójta Gminy Radymno z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie (obowiązywało do dnia 03-09-2023 r.).
- Zarządzeniem Nr 128/2023 Wójta Gminy Radymno z dnia 4 września 2023r., w sprawie powoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Radymno

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Radymno wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariatu Policji w Radymnie,
- Sądu Rejonowego w Jarosławiu,
- Szkoły Podstawowej w Ostrowie
- Ochrony Zdrowia,

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi 9 specjalistów z różnych instytucji (a od 01-12-2023r. - 8 specjalistów) łączących swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmujących współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Gminy Radymno. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej w środowisku lokalnym,
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań.
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”
8. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
9. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach Zespół tworzy grupy diagnostyczno-pomocowe.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych lub społecznie.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy, w szczególności:

1. dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
2. realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia,
3. zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność,
4. realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
5. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
6. występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń,
7. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,
8. zakończenie procedury „Niebieskie Karty”,

9. dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę: a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,
10. informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi:

- 1) pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
- 2) funkcjonariusz Policji.

Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno--pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami.

Do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno--pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

Realizowane działania

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w Gminnym *Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Radymno na lata 2023-2027*.

W 2023 r. odbyło się 24 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w tym 18 posiedzeń odbyło się w formie on-line, a 6 posiedzeń odbyło się stacjonarnie.

Na posiedzeniach Zespołu omawiane były sprawy dotyczące zjawiska przemocy występujące na terenie Gminy Radymno między innymi : planowano bieżące działania, przedstawiano i omawiano nowe „ Niebieskie Karty”, powoływano i omawiano działania grup diagnostyczno-pomocowych oraz omawiano sprawy organizacyjne dot. funkcjonowania Zespołu z uwagi na zmianę przepisów prawa od czerwca 2023 r.

W 2023 roku obowiązywały dwa Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. oraz z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” - które precyzuje zadania służb w ramach w/w. procedury oraz wskazuje reguły funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych. Procedura „Niebieskie Karty” uruchamiana jest w rodzinach dotkniętych przemocą. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez jednego z upoważnionych podmiotów: pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka

przemocy domowej. „Niebieska Karta – A” wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”. Zostaje wówczas niezwłocznie w ciągu 3 dni powołana przez zespół interdyscyplinarny grupa diagnostyczno-pomocowa, która interdyscyplinarnie rozwiązuje problemy związane z podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

Poniższa tabela przedstawia ilość sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez poszczególne podmioty w 2023 roku

Nazwa podmiotu sporządzającego formularz NK-A	Liczba formularzy „Niebieska Karta–A” wszczynających procedurę	Liczba ponownych formularzy „Niebieska Karta–A”	Razem (suma): liczba formularzy „Niebieska Karta-A” ogółem dla danej służby
Policja	28	6	34
Jednostka organizacyjna pomocy społecznej	1	0	1
Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
Oświata	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0
Łącznie:	29	6	35

W 2023 roku wpłynęło do Zespołu łącznie 35 „Niebieskich Kart”, w tym 34 założonych podczas interwencji Policji oraz 1 założona przez pracownika socjalnego tut. Ośrodka. Zespół Interdyscyplinarny powołał 29 grup roboczych w celu rozwiązywania konkretnych, rzeczywistych problemów wynikających z przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach prowadzonych przez pracowników socjalnych. Posiedzenia odbywały się w Urzędzie Gminy w Radymnie. W grupach diagnostyczno-pomocowych brali udział dzielnicowi z rejonów w którym zamieszkuje dana rodzina, pracownicy socjalni z danego rejonu, pedagodzy ze szkół do których uczęszczają dzieci, przedstawiciele służby zdrowia (pielęgniarka środowiskowa) oraz przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także kuratorzy.

W roku 2023 zakończono prowadzenie 14 procedur "Niebieskie Karty" w związku ustaniem przemocy domowej i zrealizowaniem indywidualnego planu pomocy rodzinie.

Statystyki dot. 2023 roku:

1. *liczba osób doznających przemocy domowej:*
 - kobiety – 24
 - mężczyźni – 1

- dzieci i młodzież do 18 r. ż. - 16
2. liczba osób stosujących przemoc domową:
- kobiety – 0
 - mężczyźni – 0
 - dzieci i młodzież do 18 r. ż. - 0

Liczba osób dotkniętych przemocą domową.

Ogółem osoby dotknięte przemocą w rodzinie	kobiety			mężczyźni			dzieci			
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		
		osoby starsze	osoby niepełnosprawne		osoby starsze	osoby niepełnosprawne		do 13 r.ż.	od 14 do 18 lat	niepełnosprawne
41	24	4	0	1	0	1	16	11	5	0

Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy na terenie gminy.

Najczęściej zgłaszana forma przemocy	TAK	NIE
przemoc psychiczna / emocjonalna	x	
przemoc fizyczna	x	
przemoc ekonomiczna		x
przemoc seksualna		x
zaniedbywanie		x
Połączenie kilku form przemocy	x	

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową.

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Małoletni
24	0	24	0

Działania interwencyjne i pomocowe prowadzone przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 r. w odniesieniu do osób uwikłanych w problem przemocy domowej

- Działania podejmowane wobec osób doświadczających przemocy domowej :

Liczba osób objętych pomocą	Podjęte działania
41	Przeprowadzono rozmowy i zapoznano się z ich potrzebami. Poradnictwo (o dostępie do pomocy prawnej, pedagogicznej, socjalnej oraz o podmiotach świadczących pomoc na rzecz osób doświadczających przemocy domowej)
25	Przeprowadzono indywidualne rozmowy z pracownikiem socjalnym
25	Zaproponowanie wzięcia udziału w Grupie Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc

- Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc domową :

Liczba osób objętych działaniami	Podjęte działania
24	Przeprowadzono rozmowy ze sprawcą w ramach monitoringu procedury Niebieskiej Karty w miejscu zamieszkania sprawcy
24	Przeprowadzono rozmowy profilaktyczne w ramach prac grupy diagnostyczno-pomocowej ze sprawcą na podstawie wezwania
24	Zaproponowano udział w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym
24	Zaproponowano udział w Programie Psychologiczno-Terapeutycznym dla Osób Stosujących Przemoc

- Działania podejmowane wobec świadków przemocy domowej :

Liczba osób objętych pomocą	Podjęte działania
4	Przeprowadzono rozmowy i zapoznano się z informacjami będącymi w posiadaniu świadków

W 2023 roku żadna z osób dotkniętych przemocą domową nie przebywała w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach z którym kontynuowana jest współpraca. W związku z realizacją przez PCPR w Jarosławiu Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową Zespół Interdyscyplinarny w 2023 r., zaproponował 24 osobom udziału w w/w programie. Udział w programie Psychologiczno- Terapeutyczny dla osób stosujących przemoc zaproponowano również 24 osobom, 1 osoba została skierowana przez Zespół Interdyscyplinarny na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej do wzięcia udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym. Ponadto osoby nadużywające alkoholu zostały skierowane na terapię ambulatoryjną oraz na leczenie w trybie stacjonarnym. Funkcjonariusze KP w Radymnie na bieżąco brali udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych jak również wykonywali czynności związane z pracą w grupach diagnostyczno-pomocowych. W ramach czynności zawodowych funkcjonariusze współpracowali z kuratorami sądowymi –zawodowymi jak i społecznymi. Dzielnicowi wspólnie z pracownikami GOPS dokonywali monitoringu w rodzinach uwikłanych w przemoc domową.

W ramach realizowanych zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w Gminnym *Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Radymno na lata 2023-2027* podjęto następujące działania służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową tj.;

1. Poradnictwo:

1) poradnictwo prawne:

Na terenie Gminy Radymno jest możliwość skorzystania z poradnictwa prawnego w ramach bezpłatnej pomocy prawnej – siedziba w Skołoszowie ul. Dworska 7. Ponadto poradnictwo udzielane jest przez pracowników tut. Ośrodka w ramach swoich kompetencji.

2) poradnictwo socjalne:

Osoby potrzebujące pomocy w zakresie pomocy psychiatrycznej, psychoterapii, pomocy psychologa w sytuacji kryzysowej informowani są przez pracowników tut. Ośrodka o możliwości skorzystania z takiej bezpłatnej pomocy w Punkcie Zgłoszeniowo-Koordinacyjnym w Jarosławiu (w Jarosławskim Centrum Zdrowia Psychicznego) codziennie w dni robocze oraz o możliwości uzyskania pomocy w Punkcie Interwencji Kryzysowej w PCPR Jarosław. Pracownicy socjalni tut. Ośrodka udzielają poradnictwa wszystkim osobom uwikłanym w przemoc zarówno osobom wobec, których istnieje podejrzenie, że są sprawcami przemocy, jak i tym które są pokrzywdzone, a także członkom ich rodzin - liczba osób którym udzielono pomocy w 2023r., wynosi 65 osób.

3) poradnictwo realizowane przez policję:

Funkcjonariusze tut. Komisariatu Policji w Radymnie udzielają informacji, porad w zakresie przemocy, powyższa pomoc udzielana jest w trakcie interwencji w środowisku. Informują również gdzie osoby wymagające pomocy mogą uzyskać odpowiednią pomoc prawną, psychologiczną itp. Dzielnicowi prowadzili pogadanki na temat problematyki związanej z przemocą domową mającą na celu uświadomienie społeczeństwu na czym polega przemoc domowa oraz z jakich praw należy korzystać w przypadku jej doznawania.

4) poradnictwo realizowane przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radymnie:

Pracownicy w swoim zakresie udzielają informacji, porad z zakresu przemocy osobom zwracającym się o pomoc, osobom wobec, których istnieje podejrzenie, że są sprawcami przemocy, a także członkom ich rodzin. Informują również gdzie osoby mogą uzyskać pomoc.

5) poradnictwo udzielone przez pedagoga szkolnego:

Na terenie Gminy Radymno jest 9 Szkół Podstawowych w : Korczowej, Chotyńcu, Duńkowicach, Nienowicach, Łazach, Ostrowie, Skołoszowie, Świętem i Sośnicy. Na terenie szkół znajdują się tzw. skrzynki pytań w szkole – do których zarówno uczniowie, rodzice mogą składać zapytania, sugestie itp. na różne tematy w tym szczególnie związane z przemocą, bezpieczeństwem. Na terenie całej gminy pracuje 1 pedagog i 4 pedagogów specjalnych. Całe grono pedagogiczne udziela informacji dzieciom, rodzicom na temat przemocy, organizują w ciągu danego roku kilka spotkań z uczniami dot. tematyki przemocy domowej, bezpieczeństwa itp. Dokonują diagnozy środowiska szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania w szkole uczniów sprawiających problemy wychowawcze, znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej. Inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych w sytuacji , w której może dochodzić do przemocy domowej. Prowadzone były zajęcia warsztatowe z uczniami dotyczące komunikacji interpersonalnej, kształtowania właściwych postaw prospołecznych, doskonalenia postawy asertywnej, przeciwdziałania przemocy.

Również na stronie internetowej oraz zostały umieszczone numery alarmowe do Rzecznika Praw Dziecka, Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej (telefon zaufania). Prowadzone są konsultacje z Komisariatem Policji w sprawach dotyczących zgłoszenia przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie. W sprawach nagłych możliwe są mobilne interwencje, konsultacje z rodzicami oraz uczniami, kierowanie do odpowiedniej placówki.

2. Interwencja

W 2023 r. tut. Ośrodek wystąpił do Sądu Rejonowego w Jarosławiu o wgląd w sytuację 14 rodzin.

3. Działania edukacyjne – podjęto następujące działania:

1) działania podejmowane przez OPS:

Pracownicy socjalni informują oraz rozdają pisemne informacje gdzie można uzyskać pomoc oraz informują o procedurze „ Niebieskie Karty”. Informacje dot. przemocy dostępne są na tablicy ogłoszeń w siedzibie tut. Ośrodka, na stronie internetowej (<https://gops.radymno.org/>) i BIP (<http://www.gops.radymno.biuletyn.net>) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie. Udostępnione zostały także ulotki i biuletyny informacyjne o tematyce przemocy, które zostały przekazane członkom Zespołu Interdyscyplinarnego, dyrektorom szkół podstawowych

z terenu Gminy Radymno celem rozpowszechniania w środowisku lokalnym i w instytucjach. Ponadto ulotki dot. przemocy, uzyskania pomocy itp. dostępne są również w budynku UG Radymno –wyłożone w holu.

2) działania podejmowane przez Policję;

Dzielnicowi Komisariatu Policji w Radymnie przeprowadzają systematycznie spotkania z dziećmi i młodzieżą szkolną systematyczne spotkania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, procedury „Niebieskie Karty”. Policjanci na bieżąco realizują czynności profilaktyczne skierowane zarówno do dzieci jak i do młodzieży szkolnej. W trakcie prowadzonych pogadank, policjanci przekazują również informacje o negatywnych skutkach nadużywania napojów alkoholowych i zażywania środków odurzających uświadamiając przy tym wpływ tych czynników na stosowanie przemocy domowej. Ponadto za każdym razem uczestników spotkań uświadamiano na czym polega przemoc domowa, jakie posiada znamiona oraz jakie prawa posiada osoba wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową. W/w. spotkania (pogadanki) odbyły się w szkołach podstawowych na terenie Gminy Radymno. Odbiorcami spotkań w szkołach byli uczniowie w/w szkół podstawowych. Funkcjonariusze KP w Radymnie na bieżąco brali udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych jak również wykonywali czynności związane z pracą w grupach diagnostyczno-pomocowych. W ramach czynności zawodowych funkcjonariusze współpracowali z kuratorami sądowymi –zawodowymi jak i społecznymi. Dzielnicowi wspólnie z pracownikami GOPS dokonywali monitoringu w rodzinach uwikłanych w przemoc domową. W uzasadnionych przypadkach sprawców przemocy domowej zatrzymywano procesowo i wnioskowano do Prokuratury Rejonowej w Jarosławiu o zastosowanie wobec nich środków zapobiegawczych takich jak środki w postaci nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego miejsca zamieszkania i bezpośredniego otoczenia oraz zakazu zbliżania i kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną na podstawie art. 15 aa ust.1 ustawy o Policji z dnia 6 kwietnia 1990r. W 2023r. wobec osób z terenu Gminy Radymno przeprowadzono łącznie 9 postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 kk, w których przedstawiono zarzuty 4 sprawcom o znęcanie się nad rodziną.

3) działania podejmowane przez GKRPA w Radymnie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach profilaktyki przeciw alkoholowej oraz przeciwdziałania przemocy domowej w 2023r., dofinansowała następujące działania:

1. Rozpowszechnianie ulotek i broszur informacyjnych dotyczących alkoholu i innych używek, które po spożyciu mogą mieć wpływ na agresywne zachowanie.
2. Zakup i rozpowszechnianie wśród dzieci w szkołach podstawowych opowiadań i bajek profilaktycznych z zakresu profilaktyki przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy oraz wspierania prawidłowego rozwoju społeczno-emocjonalnego i kształtowanie umiejętności wyrażania, rozumienia i radzenia sobie z emocjami.
3. Zakup trzech pakietów materiałów edukacyjno-profilaktycznych z zakresu przemocy rówieśniczej i domowej wobec dzieci i młodzieży szkolnej „Bądź przyjacielem nie dręczycielem „ do pracy z uczniami.
4. Zakupiono 3 pakiety profilaktyczno-szkoleniowe „ Kochaj rozmawiaj, wspieraj w trosce o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży”, do wykorzystania przez nauczycieli i pedagogów szkolnych do pracy z uczniami.
5. Prowadzenie rozmów profilaktyczno-edukacyjnych z członkami rodzin w których wystąpiły problemy z przemocą oraz rozpowszechnianie broszur o tematyce „Ochronić przed przemocą”, poradnik dla osób krzywdzonych; „Procedura Niebieskiej Karty” i inne przepisy prawne, jak z nich korzystać”, informator dla ofiar i świadków przemocy.
6. Realizacja warsztatów profilaktycznych „Debata” dla uczniów w wieku 12-15 lat dwóch szkół podstawowych. Program rekomendowany w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Urzędzie Gminy Radymno prowadzone są konsultacje psychologiczne oraz z zakresu terapii uzależnień. Porady świadczone są w każdym miesiącu po 2 godziny- psycholog i 2- godziny- terapeuta uzależnień. Z tych form pomocy w 2023r., skorzystało 39 osób.

4) **działania podejmowane przez placówki oświatowe:**

W szkołach podstawowych na terenie Gminy Radymno odbywały się w 2023 roku spotkania z policjantami dotyczące przemocy i agresji, przemocy rówieśniczej – zagrożenia cyberprzemocy, bezpieczeństwo w szkole i na podwórku. Nauczyciele w szkołach na godzinach wychowawczych omawiali z uczniami zagadnienia dotyczące między innymi: przeciwdziałania przemocy domowej, przemocy i agresji w szkole, radzenia sobie w sytuacjach przemocy, sposobach obrony przed agresją, jak radzić sobie z agresją własną

i innych, kształtowanie prawidłowych postaw w rodzinie, tolerancja dla odmienności, propagowanie zdrowego trybu życia. Rozmowy z rodzicami na temat agresywnych zachowań dzieci oraz wykluczania metody uzyskiwania właściwych zachowań dzieci przez stosowanie kar cielesnych. Poruszanie tematyki kar i nagród w wychowaniu oraz sposoby eliminowania złych nawyków. W szkołach przeprowadzane były również rozmowy (pogadanki) z rodzicami dot. przemocy domowej, przemocy w szkole, w internecie. Podczas rozmów z rodzicami zapoznano ich z procedurami postępowania w sytuacjach kryzysowych, kształtowanie świadomości negatywnych konsekwencji przemocy domowej zarówno gdy dziecko jest jej świadkiem jak też kiedy jest ofiarą. Włączanie członków rodzin w życie szkoły, informowanie rodziców o możliwości skorzystania z pomocy udzielanej przez Zespół Interdyscyplinarny, mający na celu objęcie kompleksową pomocą psychologiczną i prawną rodziny, powoływane są również szkolne zespoły zajmujące się pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Ponadto w niektórych szkołach powołany został Szkolny Zespół Kryzysowy do spraw przemocy, który na bieżąco monitoruje sytuacje uczniów dotyczące przemocy domowej, znajduje się również tzw., „skrzynka pytań”- do której uczniowie, rodzice mogą anonimowo zadawać pytania, zgłaszać problemy. Prowadzone są zajęcia kształtujące umiejętności psychospołeczne (takie jak radzenie sobie z przykrymi emocjami i stresem, asertywność, ocenianie ryzyka, rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, odróżnianie „złego” i „dobrego” dotyku). W ramach zajęć z wychowawcą realizowano tematykę zgodnie z programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły poruszano m.in taką tematykę jak: co to jest przemoc domowa i jej rodzaje, jak wyrażać złość, wzajemny szacunek i wsparcie między członkami rodziny, czy można używać przemocy cielesnej lub słownej do wychowania, agresja w nas i wokół nas. Podczas zajęć edukacyjnych „Wychowanie do życia w rodzinie” poruszane były zagadnienia dotyczące m.in. rodziny i jej znaczenia w życiu człowieka, wartości, rozmowy, rodzajów emocji i właściwego nimi kierowania, możliwości pozyskania pomocy w sytuacjach trudnych np. przemocy domowej, sposobów radzenia sobie z agresją, przemocą oraz przeciwdziałanie jej. Również najmłodszy uczniowie z najmłodszych klas, a także przedszkolaki zaznajamiani są w tematykę przemocy domowej poprzez uczestnictwo w teatrykach i przedstawieniach poruszających temat przemocy domowej. W zależności od potrzeb utrzymywana jest współpraca z innymi instytucjami np. z:

- Komisariatem Policji w Radymnie
- Powiatową Stacją Sanitarно -Epidemiologiczną w Jarosławiu
- Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Jarosławiu
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej

- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym

Finansowanie

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie.

W 2023 r. na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej Zespół Interdyscyplinarny dysponował następującą kwotą pochodzącą ze środków budżetu gminy:

Plan: **5 000,00 zł**,

Wydatki: **4 025,77 zł, w tym na:**

- zakup materiałów i wyposażenia – budżet gminy	-	1530,47 zł
- zakup usług pozostałych – budżet gminy	-	1497,30 zł
- szkolenia pracowników - budżet gminy	-	998,00 zł

Podsumowanie

Realizacja procedury Niebieskiej Karty wiąże się z dużym zaangażowaniem czasu i nakładu pracy szczególnie u przedstawicieli instytucji mających kluczowe znaczenie: pracowników socjalnych, kuratora sądowego, członka GKRPA czy funkcjonariuszy policji). Wszystkie działania są zbiurokratyzowane i czasochłonne (organizacja posiedzeń, prowadzenie dokumentacji, monitoring zaplanowanych działań). Członkowie zespołu oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, co wiąże się z trudnością zebrania ich w jednym czasie, zaś większość obowiązków z funkcjonowaniem Zespołu spoczywa na kadrze Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie. Działania realizowane w 2023 r. przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Radymno na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej były również zbieżne z celami zawartymi w *Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Radymno na lata 2023-2027* oraz w *Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Radymno na lata 2023-2027*. Stanowiły także odpowiedź na lokalne potrzeby, które zdiagnozowano m.in. w trakcie prowadzenia procedur „Niebieskie Karty”. Całorocznie prowadzono działania o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym przekazując osobom zgłaszającym się do instytucji pomocowych informacje, ulotki dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. W 2023 roku prowadzone były konsultacje psychologiczne oraz z zakresu terapii uzależnień, porady świadczone były w każdym miesiącu po 2 godziny- psycholog i 2- godziny- terapeuta uzależnień. Osoby doznające przemocy domowej i inne osoby potrzebujące działań interwencyjnych były

kierowane do korzystania z Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Jarosławiu, gdzie przyjmuje psycholog oraz do Punktu Zgłoszeniowo - Koordynacyjnego w Jarosławiu, gdzie przyjmuje psycholog i psychiatra oraz osoby wymagające schronienia mogły skorzystać w razie konieczności z pomocy w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie wraz z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Jarosławiu przystąpili do Kampanii Przeciw Przemocy, pn.: „19 dni przeciw przemocy wobec dzieci i młodzieży” w dniach od 1 do 19 listopada 2023 r. oraz do kampanii „16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć” w dniach od 25 listopada do 10 grudnia 2023 r. W ramach tych kampanii odbyły się w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej spotkania z kuratorem sądowym. Podjęte działania przez w sposób znaczący wpłynęły na wzrost wiedzy i świadomości zarówno służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, oraz osób uwikłanych w przemoc, co przekłada się na coraz większą skalę ujawnianych przypadków przemocy domowej. Nie rozwiązują jednak w pełni problemów, ponieważ problematyka przemocy domowej jest wielowymiarowa i w dalszym ciągu wymaga usilnych starań wielu instytucji w dalszej profilaktyce przeciwdziałania przemocy wśród mieszkańców Gminy Radymno.

Radymno, dnia 14-02-2024 r.